

Εισαγωγή στις διάφορες μεθόδους επίλυσης διαφορών

Διαπραγμάτευση, Διαμεσολάβηση

Μαρίνα Κυπριανού Δράκου
RIBA, ARB, FCI Arb, Dip Arb

Διαπραγμάτευση

- Συμφωνία μέσω άμεσης επικοινωνίας.
- Εθελοντική και μη δεσμευτική.
- Διαδικασία: Διμερείς ή Πολυμερές.
- Χρήση εξωτερικής ειδίκευσης (υποστηρικτική διαπραγμάτευση).

Διαπραγμάτευση

- Πρόσωπα $\Leftrightarrow$ Πρόβλημα
- Συμφέροντα $\Leftrightarrow$ Θέσεις
- Αντικειμενικά κριτήρια (ανάγκη για αντίληψη θέσης άλλης πλευράς).

5 βήματα διαπραγμάτευσης

Η διαπραγματευτική διαδικασία αποτελείται από πέντε βασικά βήματα:

- Ετοιμασία και σχεδιασμός.
- Ορισμός των κανόνων.
- Ανταλλαγή θέσεων και απόψεων μερών, διευκρινήσεων και δικαιολογιών.
- Διαπραγματεύσεις και επίλυση προβλημάτων.
- Κλείσιμο κι εφαρμογή.

Προϋποθέσεις διαπραγμάτευσης

- Επιθυμία των μερών.
- Αλληλεξάρτηση των μερών.
- Συμφωνία σε κοινά ζητήματα και ενδιαφέροντα.
- Ανάγκη για λύση.
- Δυνατότητα μερών για διαπραγμάτευση.
- Εξωτερικοί ευνοϊκοί παράγοντες.
- Επικοινωνιακές δεξιότητες, δυνατότητα χρόνου κ.α.

Παράγοντες επηρεασμού της διαπραγμάτευσης

- Επικοινωνιακή συμπεριφορά των μερών.
- Παράγοντας ισχύς.
- Εξειδίκευση.
- Πόροι.
- Προσωπικά χαρακτηριστικά.
- Παρεμβατικότητα.
- Διασυνδέσεις.
- Αδιαλλαξία.
- Συμμαχίες.

Διαμεσολάβηση

- Εναλλακτική, φιλική, ανεπίσημη μέθοδος.
- Χαρακτηριστικά γνωρίσματα:
- Τρίτο ουδέτερο μέρος (διαμεσολαβητής) το οποίο βοηθά τα μέρη στην διαφορά προς ένα συμβιβασμό.
- Ο διαμεσολαβητής δεν αποφασίζει το αποτέλεσμα. Ο συμβιβασμός εναπόκειται τελικά στα μέρη.

Τύποι διαμεσολάβηση

Τύποι διαμεσολάβησης: Υποβοηθητική και αξιολογητική διαμεσολάβηση.

- Υποβοηθητική διαμεσολάβηση: σκοπός η επικοινωνία μεταξύ των μερών και η διερεύνηση επιλογών για συμβιβασμό.
- Αξιολογητική διαμεσολάβηση: ο διαμεσολαβητής καλείται να δηλώσει την άποψή του / να αξιολογήσει κάποιο συγκεκριμένο θέμα.

Διαμεσολάβηση ή Συμφιλίωση / Συμβιβασμός;

- Ένα ανεξάρτητο τρίτο μέρος υποβοηθάει την επικοινωνία μεταξύ των μερών και έτσι βοηθά τη διαδικασία συμβιβασμού.
- Υποβοηθητική $\Leftrightarrow$ Διαμεσολάβηση (Mediation)
- Αξιολογητική $\Leftrightarrow$ Συμφιλίωση / Συμβιβασμός
(Conciliation / Settlement)

Διαμεσολάβηση και Συμφιλίωση

- Διαμεσολαβητής $\Leftrightarrow$ Ειρηνοποιός
- Ανεπίσημη μέθοδος.
- Βοήθεια από τρίτα άτομα.
- Συμβιβασμός.

Νομοθεσία περί διαμεσολάβησης

Διατάξεις ΕΤΕΚ

- «Ο περί ορισμένων θεμάτων διαμεσολάβησης σε αστικές διάφορες νόμος του 2012 Ν.159(Ι)/2012».
- ΕΤΕΚ: Διατάξεις Διαμεσολάβησης (διαδικασίες για διορισμό Διαμεσολαβητή, υποχρεώσεις και αμοιβή Διαμεσολαβητή και παροχές Υπηρεσίας Διαμεσολάβησης).

Ορισμός διαμεσολάβησης

- Ορισμός διαμεσολάβησης: ««διαμεσολάβηση» σημαίνει διαρθρωμένη διαδικασία, ανεξαρτήτως ονομασίας, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη μιας διαφοράς επιχειρούν εκουσίως να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επίλυση της διαφοράς τους, με τη βοήθεια διαμεσολαβητή.»

Δομή νομοθεσίας

- Σκοπός (προοίμιο).
- Ορισμοί (άρθρο 2).
- Μητρώο διαμεσολαβητών (άρθρα 6-9).
- Καθήκοντα διαμεσολαβητή (άρθρα 10, 11).
- Διαδικασία διαμεσολάβησης (άρθρα 14 - 29).
- Συμφωνία συμβιβασμού (άρθρα 30 - 32).

Καθήκοντα διαμεσολαβητή (άρθρα 10, 11)

- Επιμέλεια, ανεξαρτησία και αμεροληψία.
- Δήλωση σύγκρουσης συμφέροντος.
- Εξήγηση της φύσης της διαδικασίας και του ρόλου του διαμεσολαβητή και των μερών.
- Διασφάλιση ίσων ευκαιριών συμμετοχής στη διαδικασία.
- Παροχή πληροφοριών επαγγελματικού υπόβαθρου και εμπειρίας διαμεσολαβητή.
- Μη επιβολή συγκεκριμένης επίλυσης.
- Συμμόρφωση με Ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας

Διαδικασία διαμεσολάβησης (άρθρα 14 - 29)

- Πρόταση για διαμεσολάβηση.
- Χρονοδιάγραμμα.
- Επιλογή διαμεσολαβητή.
- Τερματισμός διαδικασίας.
- Αντιπροσώπευση.
- Εμπειρογνώμονας.
- Εμπιστευτικότητα.
- Χωριστές συναντήσεις.
- Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας.
- Φύλαξη εγγράφων.

Συμφωνία διαμεσολάβησης (άρθρα 30 – 32)

Τα μέρη συμφωνούν σε συνεννόηση με το διαμεσολαβητή:

- τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας,
- την διάρκειά της,
- την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου της διαδικασίας,
- οποιαδήποτε έξοδα της διαδικασίας,
- και κάθε άλλο ζήτημα που κρίνουν αναγκαίο.

Διαδικαστικά θέματα

- Τόπος, χρόνος, γλώσσα.
- Διαδικασία (εμπιστευτικότητα, χωριστές συναντήσεις με τα μέρη, χρήση σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας).
- Εμφανίσεις (αυτοπροσώπως ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο).
- Κατάθεση εμπειρογνώμονα.

Εμπιστευτικότητα

- Εμπιστευτικότητα (μη προσκόμιση σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία ή διαιτησία, οποιουδήποτε στοιχείου που έχει προκύψει από τη διαδικασία διαμεσολάβησης ή έχει σχέση με αυτήν).
- Εξαιρέσεις (για λόγους δημόσιας τάξης της Δημοκρατίας ή εφαρμογής εκτέλεσής της).
- Δηλώσεις ενώπιον διαμεσολαβητή (ισχύει εμπιστευτικότητα).

Συμφωνία συμβιβασμού (άρθρα 30 - 32)

- Γραπτή συμφωνία συμβιβασμού.
- Υπογραμμένη από διαμεσολαβητή.
- Συμφωνία για αίτηση εκτέλεσης της συμφωνίας.
- Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας => σύνταξη πρακτικού.
- Υπογραμμένου από διαμεσολαβητή και από μέρη αν το επιθυμούν.

Τερματισμός διαδικασίας

Τερματισμός διαδικασίας:

- με τη σύναψη μεταξύ των μερών συμφωνίας συμβιβασμού,
- με τη σύνταξη πρακτικού περί μη επίτευξης συμφωνίας,
- με συμφωνία των μερών για διακοπή της διαδικασίας,
- σε περίπτωση που ένα από τα μέρη παύσει να συναινεί τη συνέχιση της.

Εκτέλεση συμφωνίας συμβιβασμού

- Εκτελεσιτότητα συμφωνίας συμβιβασμού: αίτηση στο δικαστήριο (προϋποθέσεις).
- Το δικαστήριο μπορεί να: κηρύξει το σύνολο ή μέρος της συμφωνίας συμβιβασμού ως εκτελεστό ή να απορρίψει την αίτηση για εκτέλεση της συμφωνίας συμβιβασμού, αν κρίνει ότι το περιεχόμενο της αντίκειται στο νόμο ή δεν είναι εκτελεστό γιατί η διαφορά δεν μπορεί να επιλυθεί με διαμεσολάβηση.
- Δυνατότητα έφεσης στην δικαστική απόφαση.

Πλεονεκτήματα διαμεσολάβησης

- Γρήγορη διαδικασία.
- Οικονομική μέθοδος επίλυσης διαφορών.
- Φιλική/ειρηνική διαδικασία.
- Επίλυση με δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο.
- Εμπιστευτική διαδικασία.

Μειονεκτήματα διαμεσολάβησης

- Θα δείξω το χαρτί μου.
- Πίεση για συμβιβασμό.
- Εντύπωση αδυναμίας ή ευθύνης.

Εισαγωγή στις διάφορες μεθόδους επίλυσης διαφορών

Διαπραγμάτευση, Διαμεσολάβηση

Μαρίνα Κυπριανού Δράκου
RIBA, ARB, FCI Arb, Dip Arb